

Пред Окръжният съд производството по делото е образувано по внесен от Окръжна прокуратура Благоевград, обвинителен акт срещу Д. Н. С., от с.К., общ.П. с повдигнато обвинение за извършени две престъпления по чл.278 ал.6 изр.1 пр.3 от НК, за това, че на 21.02.2018 г. в с.К., общ.П., в жилището си, находящо се на ул.“Р.“ № 13 в с.К., общ.П. и в лек автомобил марка и модел „Фолксваген Голф“ с рег.№ ***, негова собственост е държал повече от три археологически обекта по смисъла на чл.146, ал.1 от Закона за културното наследство /ЗКН/, представляващи движими културни ценности по смисъла на чл.7 от ЗКН, които не са идентифицирани и регистрирани по съответния ред по чл.96, чл.97, ал.3 и чл.98 от ЗКН и Наредба № Н-3/03.12.2009 г. за реда за извършване на идентификация и за водене на регистъра на движими културни ценности, издадена от Министерството на културата, на обща стойност 59 лева, а именно: а. в лек автомобил марка и модел „Фолксваген Голф“ с рег.№ *** е държал:

- Крисп, Тесалоника 324 г. - монета, отсечена от бронз - бюст с лавров венец и ризница, фолис:19/20 мм, на стойност 15.00 лева;
- Костанций, Тесалоника 336-337 г. - монета, отсечена от бронз - бюст с лавров венец, 18/18 мм, на стойност 15.00 лева;
- Еленистическа монета III-II век преди Христа, 14/15 мм, на стойност 12.00 лева;
- Римска бронзова монета, силно заличена с личаца на реверса контрамарка, 16/17 мм, на стойност 8.00 лева;
- Еленистическа бронзова монета, силно заличена, непочистена 15/17 мм, на стойност 8.00 лева;

б. в жилище, находящо се на ул.“Р.“ *** в с.К., общ. гр.П. е държал бронзова антична монета, нечетима, 14/13 мм, на стойност 1.00 лева, както и за престъпление по чл.277а, ал.7, пр.2 от НК, за това, че на 21.02.2018 г. в жилището си, находящо се в с.К., общ.П., ул.“Р.“ *** противозаконно е държал оръдие /специално техническо средство/ - металдетектор, състоящ се от пулт за управление „Ф.“ и търсеща сонда марка „Bandito“, за който знае, че е предназначен за търсене на археологически обекти.

Представителя на Окръжната прокуратура поддържа обвинението, така както го е внесъл, като намира, че от доказателствата по делото е безспорно, че подсъдимия е осъществил съставите и на двете престъпления, в които е обвинен. Счита, че обясненията на подсъдимия, че е държал откритите в автомобила монети, като ги е открил 3-4 дни преди това е ирелевантно обстоятелство за съставомерността на престъпление по чл.278,ал.6 от НК, тъй като от обективна страна за това престъпление не се изисква седмодневен срок в който да съобщи за намерените обекти, като този срок според прокурора е относим само за деянието по ал.1 на чл.278 от НК. Относно обвинението за престъпление по чл.277а, ал.7 от НК, прокурорът пледира също, че и то е доказано по несъмнен начин, тъй като от всички доказателства, вкл. и от обясненията на самия подсъдим се установява, че държи оръдие-металдетектор, за което знае, че е предназначен за търсене на археологически обекти. В предвид на тези съображения, представителя на прокуратурата пледира, съдът да признае подсъдимия за виновен и по двете обвинения, като му наложи наказания при условията на чл.55, ал.1 т.2 от НК за всяко едно от деянията, след което при условията на чл.23 от НК да му определи едно общо най-тежко наказание.

Подсъдимият се явява лично и се представлява от защитника си адв.Ч.. Последният пледира подсъдимия да бъде оправдан и по двете обвинения, като счита, че не са събрани доказателства за виновно поведение на С. и оспорва твърденията на прокурора, че закона не предвижда 7 дневен срок за съобщаване за открити археологически обекти, относно престъплението по чл.278,ал.6 от НК, като за другото обвинение- по чл.277а, ал.7 от НК, защитата намира, че не е налице субективен елемент.

Подсъдимия в право на последна дума моли да бъде оправдан, като поддържа и

обясненията, които е дал пред друг състав на съда и които настоящият съдебен състав приобщи към доказателствената маса по предвидения процесуален ред.

Окръжният съд, в настоящият състав, след като взе в предвид изложеното в обвинителния акт, становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира следното:

Обвинителният акт е внесен в Окръжен съд Благоевград за първи път през 2020 год. и е образувано нохд №521/2020 год., което е приключило с осъдителна присъда, като подсъдимия Д. С. е признат за виновен и по двете му повдигнати обвинения. С решение на САС по внохд №469 от 2021 год., присъдата на ОС Благоевград е изменена в частта за наложеното наказание, като е намалена продължителността на пробационните мерки, наложени на С..

С решение по кнахд № 765/2021 год. ВКС е отменил изцяло въззивното решение и присъдата на ОС Благоевград и е върнал делото за ново разглеждане от друг състав на ОС Благоевград.

Така, настоящият съдебен състав, повторно разглеждайки делото от стадия на съдебното заседание, намира, че от доказателствата, събрани по предвидения процесуален ред се установява следната фактическа обстановка:

Подсъдимият Д. Н. С. е от с.К., общ. П., като живее на втори жилищен етаж от къща, находяща се на административен адрес- ул. "Р." № 13. Същият не е осъждан, има средно образование и се занимава с търговия с билки и гъби.

Подсъдимия има дългогодишни интереси свързани с история и археология, които споделял както с други лица, така и със свидетеля Г. А.. И двамата са членове на Българска национална федерация по металдетектинг- юридическо лице с нестопанска цел, със седалище в гр.Ловеч. Подсъдимия бил член за на тази федерация през годините- 2016, 2017, 2019,2020 год., като не е бил член през 2018 год. /писмо от федерацията от 24.01.2020 год., л.114 от ДП/.

Подсъдимият притежавал към 16.01.2019 год. металдетектор марка „Релакс“ , като на посочената дата подал заявление до Министерство на културата с искане да бъде извършена регистрация на този металдетектор. На 28.01.2019 год. от Министерство на културата уведомили подсъдимия постановили отказ за регистрация с мотив, че посочената от С. цел за използване на металдетектора не съответства на чл.152, ал.3 от ЗКН.

Към 2004 год., подсъдимия С. е предоставял на историческия музей в гр.П., вещи, които съгласно цитирани актове за приемане и предаване били дарени от него и представлявали монети и съдове. Към инкриминирания период не са постъпвали искания за идентификация/регистрация на монети или други движими културни ценности от лицето Д. Н. С. в историческия музей в гр.П..

Интересите на подсъдимия по търсене на археологически обекти станали достояние по оперативен път, около 20.02. 2018 год., на ГД „Национална полиция“ София, сектор Културно исторически ценности, където към този момент като инспектори работили свидетелите- О. К. и К. М.. Информацията, касаела както подсъдимия, така и други лица от района на гр.П. и съдържала данни за това, че лицата търсят археологически обекти, държат културни ценности и уреди за търсене- металдетектори.

За проверка на тази оперативна информация, на 21.02.2018 год. била проведена полицейска акция, в която освен свидетелите К. и М., участвали и свидетелите- В. С.- експерт НТЛ от РУП П. и младши експерт- В. Т., също от РУП П..

Било взето решение за едновременно извършване на претърсване и изземване на различни адреси, като едното от тях е на адреса на подсъдимия в с. с.К., общ. П., в къща на ул.“Р.” №13. Свидетеля К. М. отишъл на адрес на друго лице, а не този на подсъдимия.

На 21.02.2018 г., за времето от 09.45 часа до 10.30 часа било извършено претърсване, в което

участвал и свидетеля К., с участието на поемните лица- свидетелите И. Г. и И. М., при което са иззети като веществени доказателства следните предмети:

Обект № 1 - металдетектор с пулт за управление и търсеща сонда марка „Bandito“, който се намирал в раница, в помещение на втория етаж на къщата, представляващо спалня;

Обект № 2 - 26 бр. монети с различна големина и форма, от които 21 бр. монети са от жълт метал, а 5 бр. монети са от бял метал, находящи се в дървено шкафче в спалнята;

Обект № 3 - 5 бр. монети от жълто-сив метал с различна големина и форма, открити в пликче, поставено под касетофон в лек автомобил м. „Фолксваген Голф“ с рег. № ***. В протокола за претърсване и изземване подсъдимият отбелязал, че предметите, намерени в дома му са негови, а за монетите открити в лекия му автомобил, че ги е намерил 2-3 дни по рано. Протоколът бил одобрен по съответния ред с определение № 932/22.02.2018 г. по ч.н.д. № 130/2018 г. по описа на Окръжен съд гр.Благоевград.

В хода на ДП е назначена, а чрез изслушването ѝ и приобщена към доказателствения материал, съдебно-нумизматична и археологическа експертиза, изготвена от вещото лице С. И.. От заключението на същата и това по допълнителната експертиза, изготвено от същото вещо лице се установява, че от 31 броя предмети /монети/, иззети с протокол за претърсване и изземване от 21.02.2018 г., само 6 предмета /монети/ представляват археологически обекти и движими културни ценности по смисъла на Закона за културното наследство /ЗКН/. Само те били от културно-историческото наследство и като такива подлежали на идентификация и регистрация по реда на Наредба № Н-3/2009 г. за реда за извършване на идентификация и за водене на Регистъра на движими културни ценности, а именно:

1.Крисп, Тесалоника 324 г., Бюст с лавров венец и ризница ; автентична. Представлява монета, отсечена от бронз. Част от културно- историческото наследство, археологически обект. Подлежи на идентификация и регистрация. Оценка: 15.00 лв.

2.Констанций, Тесалоника 336-337 г.,Бюст с лавров венец над.; Двама войника насреща, държат копие и щит, между тях две знамена АЕ; 18/18 мм.; 1,75 гр.; автентична. Представлява монета, отсечена от бронз. Част от културно- историческото наследство, археологически обект. Подлежи на идентификация и регистрация. Оценка: 15.00 лв.

3.Елинистическа монета III-II в. пр.Хр. Кон в бяг над.; автентична. Част от културно-историческото наследство, археологически обект. Подлежи на идентификация и регистрация. Оценка: 12.00 лв.

4.Римска бронзова монета, силно заличена, на реверса личи контрамарка.; автентична. Част от културно-историческото наследство, археологически обект, подлежи на идентификация и регистрация. Оценка: 8.00 лв.

5.Елинистическа бронзова монета, силно заличена, непочистена.; автентична. Част от културно-историческото наследство, археологически обект, подлежи на идентификация и регистрация. Оценка: 8.00 лв.

6.Бронзова антична монета, нечетима Бронз, 14/13 мм, 2,13 гр. ;Автентична. Част от културно-историческото наследство, археологически обект, подлежи на идентификация и регистрация. Оценка: 1.00 лв.

Според вещото лице общата стойност на предметите, съставляващи културни ценности и попадащи под действието на ЗКН била 59.00 лв.

В заключението по назначената допълнителна съдебно-нумизматична и археологическа експертиза се изяснява, че първите два обекта от експертизата са монети, отсечени от бронз. Вещото лице е заключило, че от горепосочените и изследвани 6 бр. монети, които съставлявали движима културни ценности и археологически обекти по смисъла на ЗКН, първите 5 броя /от №1 до № 5/ са тези намерени в лекия автомобил м. „Фолксваген Голф“ с рег. № ***, а монета № 6 била намерена в спално помещение на втория етаж от къщата.

За всички изброени по-горе археологически обекти, които е държал в жилището и автомобила си, обвиняемият не е подавал заявления за идентификация и регистрация по реда на чл. 96-99 от Закона за културното наследство и съгласно редът за извършване на идентификация на движимите културни ценности, предвиден в Наредба № Н-3 от 03.12.2009 г. Това се установява от писмата на председателите на нумизматично дружество „Сторгозия“ гр. Плевен, сдружение „Съюз на нумизматичните дружества в България“ гр. Велико Търново и на нумизматично дружество „Филипопол“, които дружества имат правото да извършват идентификация и регистрация на монети и монетовидни предмети съгласно ЗКН.

В хода на ДП е назначена и още една експертиза – техническа, изготвена от вещото лице Ш.. Обект на изследване на тази експертиза е вещественото доказателство- металдетектор с пулт за управление и търсеща сонда марка „Bandito“. От заключението на тази експертиза се установява, че металдетектор състоящ се от пулт за управление „Ф.“ и търсеща сонда марка „Bandito“ е предназначен за откриване на метали /монети/ в земната повърхност. Същият е изправен /технически годен за употреба по предназначение/.

Така установеното във фактическо отношение се базира на анализа на всички доказателства, събрани в хода на производството по делото, вкл. и с четените и приобщени по предвидения ред показания на свидетелката В. С. и обясненията на подсъдимия, като от доказателствената маса съдът изключи показанията на свидетелката М. С.- съпруга на подсъдимия, която се възползва от правото си по чл.119,ал.1 от НПК.

Настоящият съдебен състав намира, че в по-голямата си част доказателствата са непротиворечиви и несъмнено установяват факта, че на 21.02.2018 год. в дома на подсъдимия С. в с.К. и в автомобила му е извършено претърсване и изземване, в хода на което действие по разследването са иззети описаните по-горе предмети- монети и металдетектор със сонда. Това процесуално-следствено действие е извършено при съобразяване на процесуалните правила за неговото извършване, с участието и на две поемни лица- свидетелите И. Г. и И. М., които с показанията си изясняват обстоятелството, че претърсване е извършено и в дома на подсъдимия и в автомобила му, както и това, че и на двете места са открити монети, а в дома и металдетектор. Показанията им следва да бъдат кредитирани изцяло като обективни, незаинтересовани от изхода на делото, доколкото няма доказателства за обратното, но и поради факта, че те кореспондират и с показанията на свидетеля В. С.- младши експерт към криминална полиция в РУП П., който е присъствал в това си качество на действието по претърсване и изземване, както и показанията на свидетеля В. Т., също полицейски служител, присъствал на претърсването. Защитата намира, че показанията на двамата свидетели – поемни лица не следва да се кредитират, тъй като в показанията си Г. твърди, че откритите в автомобила монети са „няколко“, а отговаряйки на въпроси на страните твърди, че са една- две, а свидетеля М. твърди, че откритата монета в автомобила била една, като фактически откритите монети в автомобила са пет броя. Съдът не намира това възражение за основателно, тъй като от една страна поемните лица потвърждават факта, че са подписали протокола, в който са отразени действителния броя намерени и иззети монети, от друга страна тези техни твърдения относно броя на монетите могат да се обяснят чисто житейски с големия времеви период от извършване на действието- 21.02.2018 год. до даване на показания от свидетелите- 22.11.2022 год. Наред с това от показанията на тези свидетели се изяснява, че те са били и друг път поемни лица и напълно обективно възможно е да не помнят точната бройка на монетите. В случая същественото, за да се кредитират от съда техните показания е обстоятелството, че и двамата са единодушни относно факта, че и в дома- втори жилищен етаж и в автомобила на подсъдимия са намерени монети, като в дома е открит и металдетектор- така, както и посочено и в протокола за претърсване и изземване, както и в показанията на свидетеля С.. Също така техните показания кореспондират и с обясненията на подсъдимия, приобщени към доказателствения материал, от които е видно, че последния

не отрича факта на откриване на монетите в дома му и в автомобила, както и на металдетектора, както и от показанията на свидетеля В. Т.-мл. Полицейски инспектор, присъствал по времето на претърсването и непосредствено и лично възприел действието, както и факта на намирането и изземването на монетите и на металдетектора, като показанията му напълно се ценят от съда и няма процесуална пречка за това, в предвид разпоредбата на чл.118,ал.1 т.3 от НПК, тъй като свидетеля не е извършвал действие по разследването, а само е присъствал на същото. Относно изясняване на обстоятелството за извършеното претърсване и намерените и иззети веществени доказателства, настоящият състав на съда намира, че не следва да се кредитират показанията на свидетеля О. К.. Свидетелят е служител на ГД „Национална полиция“, сектор „Престъпления, свързани с културно-историческите ценности“ и видно от показанията му, той е участвал активно в процесуално- следственото действие по претърсването, като точно той е открил кибритената кутия в автомобила, в която се намирали и монетите. В съдебно заседание пред настоящия състав този свидетел твърди, че в дома на подсъдимия „...не бих казал, че съм взел участие пряко в извършване на претърсването, защото то се извършва от разследващ полицай...“, но обстоятелството, че е участвал активно при претърсването на автомобила сочат, че същия ефективно е извършвал съдебно- следствено действие поради което и съгласно разпоредбата на чл.118,ал.2 от НПК, съдът изключва показанията му от доказателствената маса и намира, че по отношение на този свидетел не е допустимо изключението на чл.118,ал.1 т.3 от НПК.

Показанията на другия свидетел, който е служител на ГД „Национална полиция“ - К. М. се кредитират напълно от съда, но те не съдържат информация, която да изяснява съставомерни за обвинението признаци, тъй като в инкриминирани ден този свидетел е бил на друг адрес на който се извършвали други процесуално- следствени действия, касаещи обвинение на друго лице. Показанията на този свидетел изясняват само обстоятелството, че подсъдимия е имал интереси /също както твърди и свидетеля А./ и се занимава с търсене и държане на археологически обекти. Тези информация, макар и получена по оперативен път от свидетеля М. и сама по себе си да не съставлява годно доказателствено средство се потвърждава от факта на намирането на такива обекти в дома и автомобила на подсъдимия, поради което и се кредитира.

Съдът кредитира напълно и заключението на изготвената по делото- първоначална и допълнителна археологическа и нумизматична експертиза, поради обстоятелството, че тя е изготвена от експерт с необходимите познания да извърши преценка относно предмета на престъплението – монетите, както и поради това, че в съдебно заседание това вещо лице- С. И. напълно задълбочено, научно обосновано и мотивирано поддържа заключенията, които от друга страна не се оспорват от никое друго доказателство по делото, а и няма съмнение относно пълнотата, яснотата и обосноваността на заключенията. Така, чрез заключенията на този експерт се изяснява, че от иззетите общо 31 броя монети, само шест са археологически обекти и движими културни ценности, по смисъла на Закона за културното наследство и това са тези пет, иззети от автомобила и една от дома на подсъдимия. Вещото лице изяснява, че тези шест монети са от различни култура- елинизъм и римски монети, поради което и не могат да бъдат открити на едно и също място в земните недра, като изяснява, че категорично всички те могат да бъдат открити на територията на нашата страна, като експерта е категоричен, че няма никакво съмнение относно тези шест монети, че са автентични и археологически обекти.

Подсъдимият С. също дава обяснения по делото /приобщени са тези дадени пред друг състав на съда/, като в същите твърди, че монетите му били завещани от неговите родственици, а тези намерени в автомобила, бил открил три-четири дни преди да бъдат извършени действията по претърсване и изземване, както и че имал намерение да ги предаде в музея. В подкрепа на тези му твърдения са и показанията на свидетеля Г. А., който също заявява, че като приятел на подсъдимия и човек споделящ същите интереси относно археологическите обекти, подсъдимия го извикал да види монетите и пред свидетеля също е

заявил, че ги е намерил преди няколко дни. Следва да се отбележи, че по делото липсват доказателства, извън обясненията на подсъдимия, кареспондиращи с показанията на свидетеля А. относно времето на намиране на тези монети, поради което и обясненията на подсъдимия в тази насока следва да бъдат кредитирани като средство за изясняване на обективната истина по делото, а не реализиране на защитна теза. Представителят на обвинението намира, че те са точно такава, тъй като подсъдимия е установено по делото, че има дългогодишен интерес към археологически обекти и се предполага, че е запознат с нормативната база за това. Тези твърдения на прокурора не се споделят от съда, доколкото се базират на предположение, а не на годно доказателство, събрано по предвидения процесуален ред. В тази връзка прокурорът се мотивира и със заключението на вещото лице С. И., който казва, че тези монети не са от една епоха, намират се на различна дълбочина в земните недра и е невъзможно да бъдат открити на едно място, което според обвинението е едно косвено доказателство оборващо твърдението на подсъдимия относно времето на намирането на монетите. Действително вещото лице изясни посочените от прокурора факти относно монетите и това се възприема напълно от съда, но отново не може да опровергае твърдението на подсъдимия, че ги е намерил три-четири дни преди това, тъй като той не изяснява и не твърди, че ги е намерил на едно място, но и това не изключва възможността да са открити на различни места по различно време, но в рамките на посочените дни от подсъдимия. Или относно времето на намирането на монетите обвинението не сочи доказателства, чрез които да се опровергае твърдяното от С. и от свидетеля А..

На последно място относно обвинението по чл.278, ал.6, изр.1, пр.3 от НК по делото е установено чрез писмени доказателства /писмата от дружествата/, че всичките шест монети не са идентифицирани и регистрирани по съответния ред по чл.96, чл.97, ал.3 и чл.98 от ЗКН и Наредба № Н-3/03.12.2009 г. за реда за извършване на идентификация и за водене на регистъра на движими културни ценности, издадена от Министерството на културата.

С оглед на изложения доказателствен анализ, настоящият съдебен състав намира, че обвинението по чл.278, ал.6, изр.1, пр.3 от НК не е доказано от обективна страна, поради което и оправда подсъдимия. Прокурорът изразява становище, че за съставомерността това обвинение не е необходимо изтичане на седмодневен срок от намирането, както е за деянието по чл.278, ал.1 от НК. Този довод също не се споделя от съда, поради следното: Съгласно разпоредбата на чл. 2. (1) от Закон за културното наследство /ЗКН- „Културното наследство обхваща нематериалното и материалното недвижимо и движимо наследство като съвкупност от културни ценности, които са носители на историческа памет, национална идентичност и имат научна или културна стойност.“, а според разпоредбата на чл. 53 от ЗКН „Според научната и културната област, към която се отнасят, движимите културни ценности са:

-археологически: движими вещи, открити в земята, на повърхността ѝ или под водата и свидетелстващи за епохи и цивилизации, които са обект на археологията“, т.е. археологическите обекти са една част от цялото понятие- културни ценности, като определението им е дадено в разпоредбата на чл. 146. (1) от ЗКН- „Археологически обекти са всички движими и недвижими материални следи от човешка дейност от минали епохи, намиращи се или открити в земните пластове, на тяхната повърхност, на сушата и под вода, за които основни източници на информация са теренните проучвания, и ал. (3) „Недвижимите и движимите археологически обекти имат статут на културни ценности с категория съответно национално значение или национално богатство до установяването им като такива по реда на този закон.“. Наред с това в разпоредбата на чл. 160 ,ал.1 от ЗКН се предвижда, че „ За случайно открити или намерени движими археологически обекти, както и антропологични останки се прилагат съответно чл. 93 – 95 от ЗКН“, т. е. лице, което е намерило вещ в случаите по чл. 88 и 91 от Закона за собствеността, е длъжно в 7-дневен срок да уведоми и най-близкия държавен, регионален или общински музей. Поради това настоящият съдебен състав намира, че подсъдимия е държал посочените монети по-малко от

седем дни, поради което и деянието е несъставомерно, поради което и го оправда по това обвинение.

По обвинението по чл.277а, ал.7 пр.2 от НК, за това, че С. на 21.02.2018 г. в жилището си, находящо се в с.К., общ.П., ул.“Р.“ *** противозаконно е държал оръдие /специално техническо средство/ - металдетектор, състоящ се от пулт за управление „Ф.“ и търсеща сонда марка „Bandito“, за който знае, че е предназначен за търсене на археологически обекти, настоящият съдебен състав намира, че това обвинение е доказано по несъмнен начин, както от обективна, така и от субективна страна. Както се посочи по-горе при анализа на доказателствата относно законосъобразността на действието по претърсване и изземване, извършено в дома на подсъдимия на 21.02.2018 год., там е открит /специално техническо средство/ - металдетектор, състоящ се от пулт за управление „Ф.“ и търсеща сонда марка „Bandito“. Това, че този металдетектор е на подсъдимия се установява и от показанията на свидетеля А., така и от обясненията на С., че притежава такъв, респ. държи такъв. /Следва да се отбележи, че от доказателствената маса се изключиха показанията на свидетелката М. С.- съпруга на подсъдимия, която се възползва от правото си по чл.119 от НПК, поради което и съдът не ги обсъжда/. Видно от заключението на техническата експертиза на вещото лице Ш., този металдетектор е технически изправен, предназначен за откриване на метали, вкл. бронз. Тази експертиза също се приема от съда като пълна и ясна, изготвена от лице с необходимата квалификация, поради което и се кредитира като част от доказателствените средства по делото, въз основа на които съдът изгражда извода си за виновност за това деяние.

Следва да се отбележи, че престъплението по чл. 277а, ал.7 от НК е такова на формално извършване и за съставомерността му е достатъчно държането на инкриминирания предмет да е със знанието/предположението за неговото предназначение. В случая няма извършена от подсъдимия задължителна регистрация в Министерството на Културата на металдетектора, тъй като това може да стане само ако металдетектора се използва за осъществяване на теренни археологически проучвания или други специални дейност, посочени в закони, а тя не може да се направи, тъй като той не може да регистрира средството, с предназначение за извършване на теренни археологически дейности, защото за археологическите проучвания се изисква специално разрешение, което се издава въз основа на заявление, подадено от лицата, посочени в чл.150, ал. 1 ЗКН. Подсъдимият не попада в този кръг от лица, тъй като не притежава образователен ценз, научна степен или квалификация и др., които да са свързани с опазване на археологическото наследство, каквото е изискването на закона. Такъв опит подсъдимия е направил след инкриминираната дата- през 2019 год. за друг металдетектор, като е последвал отказ от страна на Министерство на културата. Факта на противозаконността на държането на металдетектора се извлича от обстоятелството, че подсъдимият знае, че той е предназначен за търсене на археологически обекти- сам твърди, че извършва такива, но не може да получи разрешение за това, тъй като отговаря на изискванията на ЗКН.

Настоящият съдебен състав намира, че деянието е извършено при условията на пряк умишъл- подсъдимият С. е знаел, че държи в нарушение на ЗКН металдетектор, имащ характер на оръдие по смисъла на общата норма на НК, като много добре е съзнавал, че същият е предназначен за търсене на археологически обекти, но независимо го е използвал именно за това, като така с обективните си действия сочи, че е целял настъпването на общественоопасния резултат. Защитата възразяла, че не е налице субективния елемент, за да е съставомерно това престъпление- възражение което изцяло и категорично не се споделя от съда, доколкото всички доказателства еднопосочно и категорично сочат / вкл. и обясненията на подсъдимия/, че е държал металдетектора именно с цел да го използва за търсене на археологически обекти.

Съдът намира също така, че деянието не е и малозначително по смисъла на чл.9,ал.2 от НК- възражение, каквото не се прави, но с оглед пълнота и изчерпателност и в предвид искането

на защитата за оправдаване на подсъдимия, съдът намира за необходимо да даде отговор и за тази правна възможност. За да се счете, че е налично такова деяние, то следва да се анализира конкретиката на фактите и данните за личността на подсъдимия. / Р 706-74-II НО на ВС /. В случая от доказателствената съвкупност се налага еднопосочно извода, вкл. и поради факта, че подсъдимия членува във Федерация по металдетектинг /без инкриминираната година-2018/, има активна дейност по търсене на археологически обекти- неговите обяснения и показанията на свидетеля А.- която е в един продължителен период от време, че подсъдимия знае за какво се използва металдетектора и го държи, за да го ползва по предназначение. Налице е висока степен на обществена опасност на деянието, тъй като са засегнати съществено обществените отношения, свързани с опазване и закрила на културното наследство на Република България, като от друга страна продължителността и системността на извършваната от С. противоправна дейност не може да бъде приравнена на такава с ниска степен на обществена опасност, именно поради многократността на засягане на обекта на посегателство. В този смисъл са и присъда по внохд № 115/2022 год. на САС, потвърдена с решение по к.д. № 310/2022 год.ВКС.

С оглед на така изложеното, съдът призна подсъдимия Д. С. за виновен по повдигнатото му обвинение по чл.277а,ал.7 от НК.

По наказанието :

При преценката на относимите обстоятелства към налагане на едно справедливо наказание, което да е съобразено с целите на чл.36 от НК, съдът намира, че са налице многобройни смекчаващи наказателната отговорност на подсъдимия С. обстоятелства, при които и най-леко предвиденото в закона наказание ще се яви несъразмерно тежко, поради което и замени на основание чл.55,ал.1 т.2 б“б“от НК, наказанието „лишаване от свобода“ с наказание „пробация“, като не отчете наличието на отегчаващи отговорността обстоятелства. За да постанови този си извод, съдът съобрази данните за личността на подсъдимия- с чисто съдебно минало, трудово ангажиран, със семейство и най-вече продължителният период от време от извършване на деянието- 21.02.2018 год. до постановяване на настоящия съдебен акт са изминали приблизително пет години, в който период от време няма и данни за други противообществени прояви на подсъдимия, като този значително дълъг период следва да се съобрази с наказателната репресия и нейната ефективност, така щото да бъдат постигнати и целите на наказанието. Поради изложеното , съдът намира, че предвиденото в разпоредбата на чл.277а,ал.7 от НК наказание „лишаване от свобода“ да се замени с наказание „пробация“ с двете задължителни пробационни мерки- „задължителната регистрация по настоящия адрес“ и „задължителни срещи с пробационен служител“ , като и двете са с продължителност от шест месеца, а регистрацията да се извършва два пъти седмично.

С присъдата си съдът се произнесе и по веществените доказателства, като отне в полза на държавата шестя броя монети, предмет на обвинението, както и металдетектора, а върна на подсъдимия всички останали монети, които не са предмет на обвинението и съгласно заключението на нумизматичната експертиза не са археологически обекти.

Като последица от осъждането за едното от деянията- това по чл.277а,ал.7 от НК, съдът присъда в тежест на подсъдимия С. и сторените по делото разноси за това обвинение, като останалите разноси остави в тежест на Държавата.

С оглед на гореизложеното, съдът постанови присъдата си и обяви на страните срока за обжалване пред САС.